

Quickscan natuuronderzoek

Bretelerveldweg 2 in

Haaksbergen

In het kader van de Flora- en faunawet

Quickscan natuuronderzoek

Bretelerveldweg 2 in Haaksbergen

In het kader van de Flora- en faunawet

In opdracht van:

Dhr. Brummelhuis
Bretelerveldweg 2
7482 PD Haaksbergen

Uitgevoerd door:

Ecochore Natuurtechniek i.s.m. Ecologisch Adviesbureau Schröder

Ruiterweg 8
7152 DE EIBERGEN
T 0544-350297
M 06-15904121
E info@ecochore.nl
I www.ecochore.nl

Auteur: R.J.H. Schröder

Veldwerk: R.J.H. Schröder

Datum: November 2011

Dit rapport is gedrukt op 100% FSC-papier

Foto voorzijde: locatie nieuw te bouwen varkensschuur.

*Ecochore Natuurtechniek is aangesloten bij Samenwerkingsverband Ecologie:
www.swvecologie.nl*

INHOUD

INHOUD	3
1. AANLEIDING EN DOEL	4
2. INVENTARISATIEOPZET EN GEBIEDSBESCHRIJVING	5
2.1 Onderzoeksmethodiek	5
2.2 Gebiedsbeschrijving	5
2.3 Natuurbeschermingswet 98, Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn	7
2.4 Geplande werkzaamheden	7
3.1 Flora	8
3.2 (Broed)vogels	8
3.3 Herpetofauna en vissen	9
3.4 Zoogdieren	9
3.5 Ongewervelden	9
4. TOETSING FLORA- EN FAUNAWET	10
4.1 Algemeen	10
4.2 Flora	10
4.3 (Broed)vogels	10
4.4 Herpetofauna en vissen	11
4.5 Zoogdieren	11
4.6 Ongewervelden	11
4.7 Consequenties tijdens de bouwactiviteiten en de zorgplicht	11
5. CONCLUSIE	12
Aanbevelingen (niet wettelijk verplicht!)	12
LITERATUUR	12
BIJLAGE 1: LIGGING NATURA2000 EN EHS	13
BIJLAGE 2: IMPRESSIE PLANGEBIED	14
BIJLAGE 3: TOELICHTING FLORA- EN FAUNAWET	15

1. AANLEIDING EN DOEL

Op de locatie Bretelerveldweg 2 in Haaksbergen, is de eigenaar voornemens een nieuwe varkensschuur te bouwen. Het bouwblok dient daartoe te worden vergroot van één naar twee hectare. De nieuwbouw zal plaatsvinden op een stuk cultuurgrond. Omdat het een ruimtelijke ontwikkeling betreft, is het noodzakelijk een natuuronderzoek uit te voeren in het kader van de Flora- en faunawet. De uitkomsten daarvan zijn in dit rapport opgenomen.

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (Ff-wet) van kracht. Middels deze wet wordt een groot aantal plant- en diersoorten beschermd.

Als er plannen zijn om bepaalde handelingen uit te voeren of wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan, zal er onderzocht moeten worden of deze plannen, of onderdelen hiervan, nadelige effecten kunnen hebben op aanwezige, of mogelijk aanwezige, beschermde flora en fauna. Middels een natuurtoets kan worden bepaald of dier- en plantsoorten negatieve gevolgen kunnen ondervinden van de werkzaamheden dan wel dat er gezocht moet worden naar mitigerende en/of compenserende maatregelen. Hiervoor zullen eventueel ontheffingen moeten worden aangevraagd bij Dienst Regeling van het ministerie van EL&I.

Om aan de zorgplicht te kunnen voldoen, die gesteld wordt in de Flora- en faunawet, is aan Ecochore Natuurtechniek opdracht gegeven voor de uitvoering van een quickscan natuurtoets om zo de mogelijk negatieve effecten op flora en fauna in kaart te brengen. Middels een quickscan wordt een indruk verkregen van de mogelijke waarden van een gebied voor flora en fauna en kan worden beoordeeld of voldoende verspreidingsgegevens van mogelijk aanwezige beschermde dieren en planten voorhanden is of dat nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Dit rapport beschrijft de bevindingen en consequenties.

2. INVENTARISATIEOPZET EN GEBIEDSBESCHRIJVING

Voor de quickscan is de locatie op 14 oktober 2011 door een medewerker van Ecochore Natuurtechniek bezocht om zo een verwachting uit te kunnen spreken van het voorkomen van, dan wel het gebruik maken door, beschermde dier- en plantsoorten in het gebied, zoals vermeld in de Flora- en faunawet, Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en Rode Lijsten.

2.1 Onderzoeksmethodiek

Iedere dier- en plantengroep behoeft zijn eigen methode van inventarisatie om zo een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de betekenis van het gebied voor de betreffende soorten of groepen.

Dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel globaal gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna, als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het onderzoek zijn de aanwezige ecotopen intensief geïnspecteerd op aanwijzingen van beschermde of Rode lijstgenoteerde flora en fauna.

Als aanvulling op het veldbezoek zijn verspreidingsstabellen en verspreidingsatlassen, met waarnemingen voor de locatie geraadpleegd op het voorkomen van beschermde of Rode Lijstgenoteerde soorten.

Aan de hand van de resultaten van het quickscanonderzoek kan worden aangegeven of nadere inventarisaties gewenst zijn of dat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de effecten op aanwezige (beschermde) flora en fauna geen bedreiging opleveren en of ontheffingen in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk zijn.

Bezoekdata	starttijd	weersgesteldheid	Onderzoeker
14-10-2011	10:00	onbewolkt, droog, windkracht 2, 12 °C	R.J.H. Schröder

2.2 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Haaksbergen aan de Bretelerveldweg 2 in de gemeente Haaksbergen. Het plangebied maakt onderdeel uit van het Schoonenborg- en Bretelerveld en ligt in de omgeving van Hengevelde, ongeveer 500 meter ten zuidwesten van de provinciale weg N347 (Goorsestraat).

Het plangebied maakt deel uit van een jong heide- en veenontginningslandschap. Kenmerkend voor dit type is de rechtlijnigheid. Het gebied wordt omgeven door agrarische percelen met enkele verspreid staande boerderijen. Het agrarische gebied heeft een vrij open karakter. Opgaande begroeiing is beperkt tot laanbeplanting langs de wegen, bomenrijen, houtsingels en -wallen in het cultuurland en opgaande beplanting op de erven. In de ruime omgeving liggen enkele bosjes en een heideveld (Snakenborg). Dat landschap is deels onderdeel van een oud hoevenlandschap met meer grillige patronen en essen. Het plangebied maakt onderdeel uit van een erf. Het erf wordt omsloten door een maïsakker, een tweetal verharde wegen (Bretelerveldweg en Kinkelerweg) en een klein graslandperceel. In figuur 1 en 2 is daarvan een overzicht opgenomen.

De planlocatie betreft het noordwestelijke deel van het erf, aan de kopse kant van vijf bestaande schuren. Voor een klein gedeelte betreft het een verhard erf, maar het grootste deel betreft een maïsakker. Aan de noordoostzijde, wordt de planlocatie begrensd door de Kinkelerweg. Tussen deze verharde weg en de planlocatie ligt respectievelijk een wegberm, een houtsingel en een sloot. De wegberm heeft een heischrale vegetatie met soorten als havikskruid, roodzwenkgras en gewoon struisgras. De houtsingel wordt gedomineerd door zomereik en vuilboom.

Figuur 1: Ligging plangebied binnen topografische kaart - 2005. Rode kader geeft het huisperceel en zoekgebied landschappelijke inpassing weer.

Figuur 2: Luchtfoto plangebied (bron: Atlas van Overijssel). Rode blok geeft de locatie van de nieuwe varkensschuur weer.

Voor de voorgenomen ontwikkelingen wordt op een ruimer bouwblok een nieuwe varkensschuur gerealiseerd, zie figuur 3. De nieuwe schuur zal een afmeting van ongeveer 20x100 meter krijgen. Hiervoor is een omgevingsvergunning noodzakelijk. Vanuit de gemeente Haaksbergen is een landschappelijke inpassing opgelegd voor het visueel afschermen van de nieuw te bouwen schuur voor omwonenden en passanten. De eigenaar van de nieuwe schuur komt zelf met het initiatief om naast een landschappelijke inpassing ook waterberging onderdeel van het plan te laten zijn. Deze landschappelijke inrichting is uitgewerkt in de rapportage: *Landschappelijk inpassingsplan Bretelerveldweg 2 in Haaksbergen, rapportnummer 11356LP, Ecochore Natuurtechniek 2011.*

2.3 Natuurbeschermingswet 98, Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van grote en kleine natuurgebieden (waaronder de Natura2000 gebieden) waarin de natuur (plant en dier) voorrang heeft en wordt beschermd. Hiermee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen, dieren en planten uitsterven en dat de natuurgebieden zo hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Natura2000 is een netwerk van beschermde natuurgebieden, dat binnen de Europese Unie wordt opgezet. Het Natura2000 netwerk dient ter bescherming van zowel de gebieden (natuurlijke habitats) als de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied van de lidstaten. Deze Natura2000-gebieden vormen de kerngebieden van de EHS zoals deze in Nederland wordt vormgegeven, zie bijlage 1.

Binnen een straal van drie kilometer ligt uitsluitend het Natura2000 gebied het Teeselinkven ten noorden van Ruurlo. De afstand tot dat natuurgebied bedraagt circa drie kilometer.

De planlocatie is niet gelegen binnen een Ecologische Verbindingszone (EVZ). Ten zuidwesten van de planlocatie, op circa 1200 meter afstand, ligt de begrenzing van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) van het Markvelderveld. Zie bijlage 1.

De bouw van een nieuwe varkensschuur, zal geen toename van verstorende invloeden hebben op het Natura2000 gebied of EHS aangezien het plangebied niet binnen de grenzen of invloedssfeer van voornoemde gebieden ligt. Zowel de werkzaamheden als de toekomstige inrichting zullen geen negatieve gevolgen hebben op de beschreven gebieden, aanwezige habitats of kwalificerende soorten. Verdere toetsing aan deze gebieden is hierdoor niet noodzakelijk.

Zie bijlage 1 voor de ligging van het gebied ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura2000 gebied (figuur 3) en de concreet begrensde EHS (Overijssel) (figuur 4).

2.4 Geplande werkzaamheden

De werkzaamheden zullen bestaan uit de bouw van een nieuwe varkensschuur. De nieuwe schuur zal een afmeting van ongeveer 20x100 meter krijgen. Deze schuur wordt landschappelijk ingepast door middel van de aanleg van een houtwal met overstaanders en struwelen. Daarnaast wordt een sloot ten behoeve van de berging van hemelwater aangelegd. Door één van de taluds glooiend aan te leggen, wordt gestreefd naar de spontane ontwikkeling van een heischrale vegetatie

De werkzaamheden kunnen worden aangemerkt als *Ruimtelijke Ingrepen*. Op deze definitie is de afweging in het kader van de Flora- en faunawet (hoofdstuk 4) gebaseerd.

3. Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk worden kort de bevindingen van het veldbezoek weergegeven. In het volgende hoofdstuk worden de wettelijke consequenties en eventuele aanbevelingen gegeven. Voor verwijzingen naar *tabelgenoteerde soorten* in het kader van de Flora- en faunawet (Ff-wet) zoals in de tekst wordt beschreven, wordt verwezen naar de toelichting in bijlage 3. Ter aanvulling op de onderzoeksresultaten zijn verspreidingsatlassen geraadpleegd voor kilometerhok: 241-467.

3.1 Flora

Op 14 oktober 2011 is een veldbezoek gebracht aan het plangebied. Omdat dit bezoek na het groeiseizoen van 2011 is uitgevoerd, is geen volledig beeld van de aanwezige flora en fauna verkregen. Het grootste deel van het plangebied wordt echter ingenomen door een maïsakker. De vegetatie daarvan was tijdens het veldbezoek nog relatief goed te herkennen.

Het betreft een soortenarme pioniervegetatie met soorten als straatgras, akkerviooltje, hanenpoot en klein knopkruid. Een ander (kleiner) deel bestaat uit erfverharding. Daar is niet tot nauwelijks ruimte voor vegetatie.

In het plangebied (maïsakker en erfverharding) zijn relatief weinig soorten aangetroffen. De aanwezige planten zijn alle algemene soorten die kenmerkend zijn voor soortenarme pioniervegetaties van (hakvrucht-)akkers van voedselrijke gronden. Het betreft soorten als: straatgras, akkerviooltje, hanenpoot en klein knopkruid.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde of Rode lijstgenoteerde soorten aangetroffen. Gezien de biotopen, is het niet waarschijnlijk dat er essentiële soorten zijn gemist. Aan de hand van de opbouw van het plangebied zijn geen beschermde soorten te verwachten.

3.2 (Broed)vogels

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden middels een eenmalig bezoek buiten het broedseizoen van de meeste vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen territoriale soorten aangetroffen.

Uit het literatuuronderzoek zijn in de periode 2007-2011 in de (ruime) omgeving territoriale waarnemingen van de vogels bekend geworden die vermeld staan op de Rode Lijst of zijn opgenomen in categorie 1-4 zoals beschreven in bijlage 3:

- *buizerd en gaai* (2010: t.h.v. Kinkelerweg, 1 km ten zuidoosten plangebied)
- *groene specht* (2009: t.h.v. Diepenheimse Weg, 1,3 km ten zuidoosten van plangebied)
- *kievit* (2010: t.h.v. Stegenhoekweg, 1 km ten zuidoosten van plangebied en t.h.v. Bretelerveldweg, 0,5 km ten zuiden van plangebied en 2011: t.h.v. 'Schoonenborg', 0,5 km ten zuiden plangebied)
- *patrijs* (2011: t.h.v. 'De Hofte', 1,5 km ten westen plangebied)
- *scholekster* (2010: t.h.v. Diepenheimse Weg, 1,2 km ten zuidoosten plangebied)
- *sperwer* (2010: t.h.v. Kinkelerweg, 0,2 km ten oosten plangebied).

De aanwezige ecotopen op de planlocatie (maïsakker en erfverharding) bieden mogelijk uitsluitend potentiële broedgelegenheid voor weidevogels als kievit en patrijs. Omdat de locatie binnen de maïsakker echter dichtbij de bestaande schuren ligt, is de aanwezigheid van kievit onwaarschijnlijk. Patrijs is minder gevoelig voor de afstand ten opzichte van bebouwing, maar voor deze soort is er geen broedhabitat (bijv. ruigte langs de sloot) aanwezig.

Wel zouden op het aangrenzende erf en in de houtsingel broedvogels voor kunnen komen. Voorbeelden daarvan zijn witte kwikstaart, huismus, spreeuw, boerenzwaluw, grasmus, zwartkop en geelgors.

3.3 Herpetofauna en vissen

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen verricht van reptielen, amfibieën en vissen.

De verspreidingskaarten van RAVON (*Reptielen, Amfibieën en Vissenonderzoek Nederland*) laten enkele juridisch zwaar(-der) beschermde soorten binnen het uurhok (5x5 km) zien waarbinnen het plangebied gelegen is. Het betreft boomkikker, hazelworm, heikikker, levendbarende hagedis en poelkikker.

Van de volgende gebieden zijn een of meerdere van deze soorten bekend geworden in het (recente) verleden: Markvelderveld, Needse Achterveld en Teeselinkven.

Voor reptielen, amfibieën en vissen ontbreekt het aan geschikt habitat binnen de strikte begrenzing van het plangebied. Zwaarder beschermde soorten uit deze groepen zijn daarom niet te verwachten binnen de begrenzing van het plangebied.

3.4 Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen van zoogdieren verzameld.

Uit het literatuuronderzoek zijn in de (ruime) omgeving waarnemingen van twee zoogdieren bekend geworden: haas (2010) en konijn (2011).

De planlocatie biedt enkele algemene zoogdiersoorten een geschikt leefgebied. Hierbij moet vooral gedacht worden aan soorten als: ware muizen, (algemene) spitsmuizen, konijn, egel en haas.

De zoogdieratlas.nl bevat uitsluitend gevalideerde waarnemingen van de volgende juridisch zwaar(-der) beschermde soort uit het kilometerhok waarbinnen het plangebied zich bevindt: *EEKHOORN*. Het betreft waarnemingen van de afgelopen 5 jaar. Dit is de periode waarin waarnemingen van juridisch zwaarder beschermde soorten rechtsgeldig zijn voor juridische toetsingen. Onder de zwaar beschermde soorten zijn geen soorten die in het plangebied een vaste verblijfplaats hebben.

Vleermuizen

Het plangebied is matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Vooral door de ligging in het buitengebied en de nabijgelegen houtsingel langs de Kinkelerweg, is het gebied geschikt voor enkele soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Vaste verblijfplaatsen zijn, gezien de aanwezige habitats, niet te verwachten.

De verspreidingsatlassen van vleermuizen leverden geen waarnemingen op van deze soortgroep. Wel zijn er enkele waarnemingen van gewone dwergvleermuis in de omgeving.

3.5 Ongewervelden

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen ongewervelden waargenomen. In de (ruime) omgeving is in 2011 een algemene, niet beschermde, soort aangetroffen. Het betreft de rode smalbok; een soort boktor (*waarneming.nl*).

In potentie is het gebied slechts geschikt voor algemene niet beschermde soorten als klein koolwitje, *Atalanta* ed. Het plangebied is ongeschikt voor beschermde of Rode Lijstgenoteerde insectensoorten. Het voorkomen van beschermde ongewervelden, waaronder libellen, vliegend hert, gestreepte waterroofkever en platte schijfhoren, is daarom uitgesloten.

4. TOETSING FLORA- EN FAUNAWET

4.1 Algemeen

Sinds het inwerking treden van de AMvB artikel 75, 26 feb. 2005, is de beschermde status van dieren en planten opgedeeld in 3 tabellen.

Soorten die vermeld staan op Tabel 1 zijn vrijgesteld van ontheffing indien de werkzaamheden aan te merken zijn als Ruimtelijke Ontwikkelingen. Tabel 2 en 3 soorten zijn zwaarder beschermd en hiervoor is nader onderzoek of toetsing noodzakelijk.

Voor vogels geldt dat alle inheemse soorten beschermd zijn. Verstoring of verontrusting van broedende vogels is niet toegestaan. Daarnaast zijn er enkele soorten die jaarrond gebruik maken van dezelfde broedlocaties of die afhankelijk zijn van specifieke locaties; deze locaties zijn jaarrond beschermd.

De groep *vogels* wordt niet specifiek aangegeven in de tabelverdeling. Voor deze groep is slechts ontheffing mogelijk voor belangen die betrekking hebben op bescherming van flora en fauna, veiligheid voor het vliegverkeer of volksgezondheid.

Zie voor een uitgebreide toelichting van de Flora- en faunawet (Ff-wet) bijlage 3.

Tabelindeling Flora- en faunawet

Tabel 1: Algemene soorten: algemene vrijstelling of ontheffing/lichte toets

Tabel 2: Overige soorten: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/lichte toets

Tabel 3: Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/uitgebreide toets

4.2 Flora

In het gebied zijn tijdens de quickscan geen beschermde plantensoorten waargenomen. Gezien de gebiedsopbouw zijn geen zwaar beschermde soorten te verwachten.

Aangezien beschermde soorten ontbreken, is nader onderzoek of ontheffing niet noodzakelijk.

4.3 (Broed)vogels

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen vogelsoorten aangetroffen. Gezien het biotoop en de afstand tot de bestaande schuren, zijn nauwelijks geschikte broedlocaties voor vogelsoorten aanwezig. Ontheffing voor deze diergroep is in de meeste gevallen niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins van vogels en nesten niet is toegestaan. Deze overtredingen zijn mogelijk door het uitvoeren van de geplande werkzaamheden.

Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het sterk aan te bevelen buiten het broedseizoen te starten met de werkzaamheden waardoor bij aanvang van het broedseizoen het verstoringseffect op vogels minimaal is.

Globaal kan worden gezegd dat de broedperiode, voor de mogelijk aanwezige soorten, ligt tussen 15 maart en 15 juli. Hierbij dient wel te worden op gemerkt dat indien broedende vogels in een andere periode van het jaar worden aangetroffen, hierbij zorgvuldig dient te worden omgegaan zodat verstoring van de broedende vogels wordt voorkomen.

Niet alle vogels maken jaarlijks een nieuw nest om te broeden. Een deel van de soorten gebruikt jaarlijks hetzelfde nest of dezelfde locatie om hun jongen groot te brengen. Ook zijn er soorten die jaarrond gebruik maken van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten geldt dat de nest- of verblijfloccaties jaarrond beschermd zijn en dat inzichtelijk gemaakt moet worden welke gevolgen de werkzaamheden voor deze soorten hebben.

Door het ministerie van LNV is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn: 'Aangepaste lijst beschermde vogelnesten' van het ministerie van LNV 2009 - zie ook bijlage 3.

De nestlocaties en vaste verblijfplaatsen van de hierin beschreven soorten zijn ook in perioden beschermd als er tijdelijk geen gebruik van de nestlocatie wordt gemaakt. De betreffende soorten zijn verdeeld in 5 categorieën, zie bijlage 3.

Binnen de begrenzing van het feitelijke plangebied zijn geen mogelijkheden voor broedvogels van de genoemde 5 categorieën

Gezien het bovenstaande kan worden gesteld dat geen nader onderzoek of beoordeling noodzakelijk is ten behoeve van de nieuwbouw.

4.4 Herpetofauna en vissen

Alle amfibieën en reptielen zijn beschermd krachtens de Ff-wet en enkele soorten tevens krachtens de Habitatrictlijn. Op de planlocatie zijn geen beschermde soorten aangetroffen en deze zijn ook niet te verwachten. Ook ontbreken beschermde vissoorten door het ontbreken van geschikte biotopen.

Doordat beschermde soorten niet aanwezig zijn, is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

4.5 Zoogdieren

Tijdens het onderzoek zijn geen sporen aangetroffen van zoogdieren.

In het gebied kunnen diverse soorten worden aangetroffen als: ware muizen, spitsmuizen, konijn, egel, haas ed. Deze soorten staan vermeld in Tabel-1 Ff-wet waardoor een vrijstelling geldt voor Ruimtelijke Ontwikkelingen en Ingrepen en geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk is.

Vaste verblijfplaatsen van zwaar beschermde grondgebonden zoogdiersoorten als de steenmarter of eekhoorn (tabel 2 Ff-wet) zijn niet aanwezig.

Hierdoor is voor deze groep geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Het plangebied is matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Die geschiktheid komt voort uit de aanwezigheid van een nabijgelegen houtsingel en de ligging in het buitengebied. Deze beide aspecten zijn door de bouw van de varkensschuur niet in het geding. Daarom is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk en behoeft ook geen ontheffing in het kader van de Ff-wet te worden aangevraagd.

4.6 Ongewervelden

Het gebied is niet geschikt als voortplanting- en leefgebied voor beschermde en Rode lijstgenoteerde vlinders en overige insecten. Beschermde soorten zijn niet te verwachten aangezien de soorten van deze groepen veelal erg kritisch zijn aan het biotoop.

4.7 Consequenties tijdens de bouwactiviteiten en de zorgplicht

Indien het terrein langere tijd braak ligt tijdens de bouwwerkzaamheden is het mogelijk dat er nieuwe situaties worden gecreëerd voor dieren en planten om zich vestigen. Het verdient aanbeveling om bouw materiaal en eventuele zandhopen slechts korte tijd op te slaan. Hierdoor wordt voorkomen dat dieren en planten zich tijdens de werkzaamheden kunnen vestigen. Voor alle dier- en plantsoorten, wel of niet beschermd, geldt de algehele zorgplicht, zie kader.

Naast de aandacht voor beschermde soorten geldt voor alle in het wild levende dieren en planten artikel 2 van de Flora- en faunawet.

Artikel 2

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

5. CONCLUSIE

Door de inventarisatie uit te voeren in de vorm van een quickscan, is het waarschijnlijk dat dier- en plantsoorten zijn gemist. Echter van alle soortgroepen zullen naar verwachting geen zwaar beschermde soorten zijn gemist.

Voor de bouw van de nieuwe schuur is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk vanuit de Flora- en faunawet. Deze werkzaamheden kunnen zonder restricties worden uitgevoerd.

Gezien het bovenstaande is geen nader onderzoek naar beschermde dieren noodzakelijk. Het bouwen van de nieuwe schuur kan zonder restricties worden uitgevoerd.

Aanbevelingen (niet wettelijk verplicht)

Er zijn diverse mogelijkheden om tijdens de nieuwbouw eenvoudige voorzieningen te treffen waardoor voor vleermuizen geschikte verblijfplaatsen kunnen worden gerealiseerd. Ook voor enkele holenbroedende vogels zijn in nieuwbouw eenvoudig aanpassingen te realiseren.

Hieronder worden enkele mogelijkheden ter overweging weergegeven:

- Inmetselstenen voor vleermuisverblijven
- Toegangsmogelijkheden achter betimmeringen (bijv. gootbetimmering)
- Vogelvides, in plaats van vogelkammen, voor huismus
- Steenuilkasten in bomen
- Minimale toename van verlichting op het terrein i.v.m. negatieve effect op vleermuizen
- Groene daken (bijv. *Sedum*, gras e.d.)
- Nieuwe aanplant met inheems bosplantsoen
- Inmetselstenen voor holenbroedende vogels

Bovenstaande lijst geeft enkele voorbeelden van mogelijkheden voor dieren. Het aanbrenge van enkele voorzieningen draagt veelal bij aan een versterkte inpassing in het landschap en een positieve beleving van omwonenden in de directe woonomgeving.

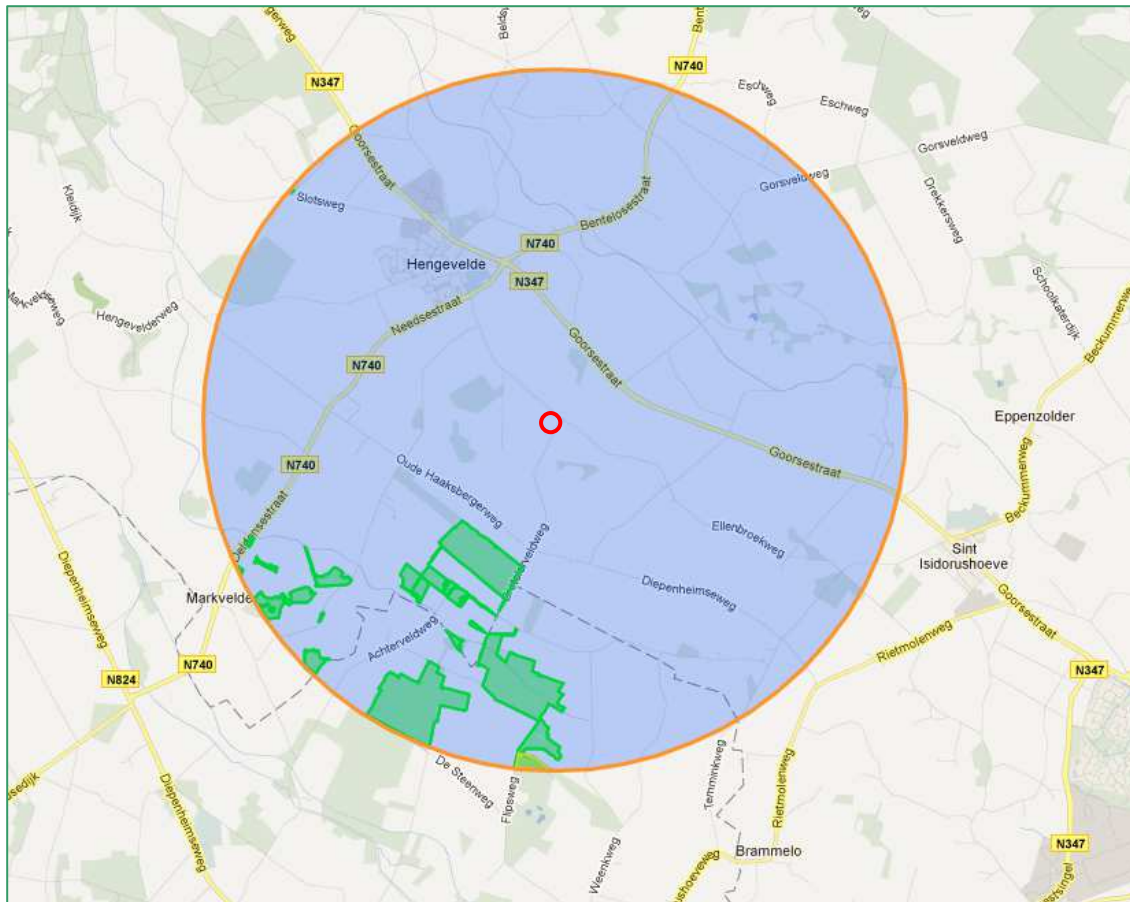
LITERATUUR

- www.natuurloket.nl
- www.minlnv.nl
- www.gelderland.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.ravon.nl
- www.waarneming.nl
- www.telmee.nl

Literatuur

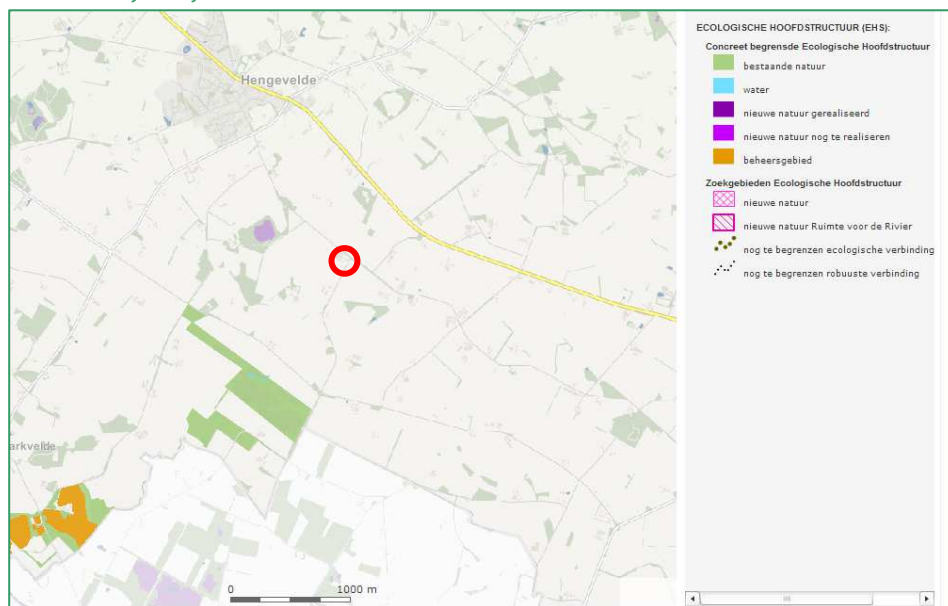
- Van Dijk A.J. en A. Boele, 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- H. Limpens et al.; Atlas van de Nederlandse Vleermuizen - Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNNV-uitgeverij. 1997.
- Drs. E.J. Weeda et al.; Nederlandse Ecologische Flora - Wilde planten en hun relaties. KNNV-uitgeverij. 2003.

BIJLAGE 1: LIGGING NATURA2000 EN EHS

Figuur 3: Ligging Natura2000 gebied Teeselinkven in het zuiden (geel) en ligging van de Ecologische Hoofdstructuur (■) in het zuidwesten. De rode cirkel betreft de ligging van de onderzoekslocatie. De blauwe cirkel is betreft een gebied met een straal van 3 kilometer rondom het plangebied. Eventueel daarbuiten gelegen gebieden zijn niet weergegeven.

Bron: www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

Figuur 4: Concreet begrensde Ecologische Hoofdstructuur. De rode cirkel betreft de ligging van het plangebied.

Bron: www.gisopenbaar.overijssel.nl/website/atlasoverijssel
 Ecochore Natuurtechniek

BIJLAGE 2: IMPRESSIE PLANGEBIED

1. Varkensschuur langs de Kinkelerweg;
2. Bouwlocatie nieuwe varkensschuur: erfverharding en maïsakker;
3. Houtsingel, parallel aan de Kinkelerweg;
4. Maïsakker op bouwlocatie naast voersilo.

BIJLAGE 3: TOELICHTING FLORA- EN FAUNAWET

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. Daarbij worden in deze wet de bepalingen samengevoegd die voorheen in verschillende wetten waren gebundeld: Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en Wet Bedreigde uitheemse dier- en plantsoorten.

De Flora- en faunawet is in beginsel gericht op de bescherming van flora en fauna op soortniveau. Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen. De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving, *Artikel 2 Flora- en faunawet*.

Voor de in deze rapportage gemaakte toetsing zijn met name de verbodsbepalingen 8 t/m 12 van toepassing.

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Op 23 februari 2005 is de “AmvB art. 75” van de Flora- en faunawet in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke activiteiten en soorten geregeld. Tevens introduceert de AmvB de gedragscode. De AmvB verdeelt alle beschermde soorten (met uitzondering van vogels) in drie groepen - *Tabellen*. Voor vogelsoorten geldt een andere regeling.

Beschermde soorten	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Licht beschermde soorten - Tabel 1	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige beschermde soorten - Tabel 2	'Lichte' toetsing	Vrijstelling
Streng beschermde soorten - Tabel 3	Uitgebreide toetsing	Uitgebreide toetsing

Tabel: toetsingscriteria voor ontheffing bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als deze soorten op de locatie voorkomen, en het werk valt onder de werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan geldt daarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Als geen sprake is van werkzaamheden zoals beschreven, dient een ontheffing te worden aangevraagd. De aanvraag wordt dan onderworpen aan de lichte toets. Toetsingscriteria daarbij zijn of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is, en of de activiteit een redelijk doel dient. Uiteraard geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht; Artikel 2.

Tabel 2

Deze soorten krijgen een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden zoals beschreven bij Tabel 1 én indien wordt gehandeld volgens een gedragscode die is goedgekeurd door de Minister van LNV.

Valt het werk niet onder de werkzaamheden zoals beschreven bij Tabel 1, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Er mag geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Ook hier geldt de algemene zorgplicht.

Tabel 3

De soorten uit Tabel 3 zijn de zwaarst beschermde soorten. Ook wanneer werkzaamheden vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën, geldt niet zonder meer een vrijstelling. Enkel bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en welke negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben, zijn ontheffingsplichtig. Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit is;
- de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrictlijn moet tevens sprake zijn van een door de Habitatrictlijn erkend belang:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- bescherming van flora en fauna;
- openbare veiligheid.

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet voldoende kan worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrictlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Vogels

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze groep is opgedeeld in enkele categorieën waarop de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet jaarrond van kracht zijn:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Het betreft de vogelsoorten:

● Boomvalk	(Falco subbuteo)
● Buizerd	(Buteo buteo)
● Gierzwaluw	(Apus apus)
● Grote gele kwikstaart	(Motacilla cinerea)
● Havik	(Accipiter gentilis)
● Huismus	(Passer domesticus)
● Kerkuil	(Tyto alba)
● Oehoe	(Bubo bubo)
● Ooievaar	(Ciconia ciconia)
● Ransuil	(Asio otus)
● Roek	(Corvus frugilegus)
● Slechtvalk	(Falco peregrinus)
● Sperwer	(Accipiter nisus)
● Steenuil	(Athene noctua)
● Wespandief	(Pernis apivorus)
● Zwarte wouw	(Milvus migrans).

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet strikt beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Wanneer een jaarrond beschermd nest wordt aangetroffen, dan dient altijd een omgevingscheck uitgevoerd te worden. Een deskundige dient te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer dit ook niet mogelijk blijkt, dient een ontheffing aangevraagd te worden. Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Gedragscode

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten van Tabel 2 en Tabel 3 geven. Voorwaarde is wel dat gewerkt dient te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Hierbij is het van belang dat de gedragscode op de juiste wijze is geïmplementeerd in de organisatie of in het totaalplan van de werkzaamheden.

Voor meer informatie over de toepassing van de Flora- en faunawet in relatie tot gedragscodes: zie de brochure van het ministerie van LNV: "Buiten aan het werk".